

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en lettere revideret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 14, folketingsåret 2004-05, 1. samling (se Folketingstidende, forhandlingerne side 1194 og tillæg A side 1095).

Det er forslagsstillernes mål, at Danmarks støtte til global udvikling klart opdeles i henholdsvis fattigdomsorienteret bistand og indsats for globale interesser. Udviklingsbistanden skal fokuseres direkte på at hjælpe verdens fattigste. Derfor skal tiltag, der søger at afhjælpe globale problemer som klimaforandring, handelsbarrierer og terrorisme, adskilles fra udviklingsbistanden og placeres i en selvstændig ramme. Med en klar opdeling kan der endvidere arbejdes mere entydigt for at løfte både fattigdomsbekæmpelsen og udviklingen af globale offentlige goder – til glæde for både verdens fattigste og den danske befolkning.

Offentlige goder kendetegnes ved, at man ikke kan udelukke folk fra at bruge dem, og at der ikke er konkurrence. Trafiklys, ren luft, fred, et uafhængigt retssystem og et ozonlag uden store huller er eksempler på offentlige goder. Alle kan frit få gavn af de offentlige goder, men de er svære at kræve betaling for. Dette problem er endnu større på globalt plan. For her er det ikke blot enkeltpersoner, der kan køre på frihjul, men også lande. Hvis EU og en række andre lande løser verdens klimaproblemer, hvorfor skulle amerikanerne så bidrage hertil? USA drager fordel heraf alligevel. Og tilsvarende, hvis USA vil bekæmpe den globale terrorisme eller narkotikahandel, hvorfor skulle Europa så gøre det? Når den globale terrorisme mindskes, gavner det jo også Europa.

Det er et stort internationalt problem, at der endnu ikke findes globale organisationer eller globale finansieringsmekanismer, der målrettet og effektivt kan sikre tilvejebringelse af de globale offentlige goder, som der er brug for for at gøre det muligt at bekæmpe de globale offentlige »onder« som krig, konflikter, terror og spredning af masseødelæggelsesvåben, flygtningestrømme, miljøproblemer, sygdomsepidemier og narkotikahandel.

Internationalt er spørgsmålet om globale offentlige goder i stigende grad på dagsordenen. De globale miljøproblemer er udbredte og alvorlige. Krige, konflikter og katastrofer rammer millioner af mennesker hvert eneste år og hver eneste dag. Aids-epidemien dræber årligt ca. 3 millioner mennesker, heraf en halv million børn.

Forslagsstillerne mener, at Danmark skal deltage fuldt og helt i udviklingen af visionen – og det praktiske arbejde – for de globale offentlige goder. Første skridt skal være at etablere en dansk ramme for globale offentlige goder, den globale ramme. Danmark skal styrke indsatsen for at løse de globale miljøproblemer, sikre den globale fred og sikkerhed og løse de globale sundhedsproblemer.

Forslagsstillerne er ikke modstandere af, at Danmark allerede i dag støtter demokratiserings- eller sikkerhedsprojekter i udviklingslande. Derimod modsætter forslagsstillerne sig, at den fattigdomsbekæmpende udviklingsbistand udhules. Således påviser Folkekirkens Nødhjælp i analysen »Til de fattige...?« fra september 2005, at mellem 18 og 26 pct. af den danske bistand i 2006 vil gå til at løse globale problemer eller til privatsektorprogrammer. Dermed udhules den i forvejen reducerede bistand med mellem 2,3 og 3,3 mia. kr. årligt. Et eksempel er de 480,5 mio. kr., der på regeringens finanslovsforslag for 2006 er afsat til »Særlig bilateral miljøbistand, herunder bidrag til handel med CO₂-kvoter«, og de 243 mio. kr., finanslovsforslaget afsætter til »Globale miljøprogrammer«.

Om end begge programmer er vigtige, er de ikke direkte fattigdomsbekæmpende. Snarere er det programmer, der løser globale problemer, og dermed også programmer, der rettelig bør høre under en global ramme.

Ad 1: Flere midler til globale offentlige goder – en ny global ramme

I den internationale debat om globale offentlige goder er der to gennemgående elementer. For det første skal midlerne til de globale offentlige goder være *ekstra penge* – og altså ikke tages fra den almindelige udviklingsbistand. For det andet skal der være en *klar sammenhæng* mellem den måde, hvorpå man fra nati-